

Handvaardigheid praktisch examen

Thema: Kunst en leven

Informatie voor de kandidaat tijdens het praktisch examen.

Gebruik het STAPPENPLAN als leidraad voor de hele dag.

De totale tijd van het examen is 6 uur. Hierna volgt het eindgesprek, zie het stappenplan op pagina 7.

Materiaal en werkwijze kunnen vrij gekozen worden binnen de mogelijkheden van de examenlocatie.

Werkwijze:

- Lees de opdrachten goed door.
- Verzamel eventueel plaatjes via internet of tijdschriften.
- Maak meerdere kleine schetsen.
- Schrijf bij elk idee in woorden kort op waar je aan denkt.
- Werk de schetsen eventueel met kleurpotloden uit.
- Zoek het juiste materiaal bij de opdracht.
- Bewaar schetsen, opgeschreven gedachten en probeersels voor het eindgesprek.
- Houd middels het stappenplan de tijd in de gaten.

Vul tijdens en na afloop het werkverslag in.

Thema: Kunst en leven

Het thema Kunst en leven ken je al uit de voorbereidingsperiode voor dit examen. Je kon je toen al toeleggen op het verbeelden van dit thema. Vandaag ga je hiermee verder en kun je uit onderstaande opdrachten kiezen. Succes!

Kies één van de volgende opdrachten.

1. Wat ik elke dag zie...

Kies een object dat je elke dag ziet, maar waar je nooit echt bij stilstaat. Het object, bijvoorbeeld een rugzak of een stoel, vervult elke dag dezelfde functie. Elke dag hetzelfde doen kan erg vermoeiend zijn. Stel dat het object niet langer kan of wil voldoen aan zijn vaste functie of rol.

Vervorm het object zo dat het lijkt alsof het moe, ingezakt, uitgerekt of uit balans is doordat het elke dag hetzelfde moet doen.

Maak minimaal twee driedimensionale studies waarin je de vorm, de structuur van het object en het geschikte materiaal voor het object onderzoekt.

Werk je uiteindelijke idee uit in een eindwerkstuk.

Formaat: minimaal 30 cm³ of in overleg met de examinatoren.

Materiaal: naar eigen keuze in overleg met de examinatoren.

Bij de beoordeling wordt gelet op:

1. Voldoet het werkstuk aan de gestelde opdracht?
2. Heb je verschillende ideeën onderzocht en maak je die ideeën zichtbaar in het ontwerpproces?
3. Heb je een origineel idee gekozen?
4. Heb je de juiste beeldende middelen toegepast, zoals het juiste materiaal, techniek en de beeldende aspecten zoals vorm, compositie, ruimte, kleur, structuur?
5. Is het werkstuk goed afgewerkt?
6. Is de structuur en de vermoeidheid van het object herkenbaar?

2. Songtekst

Walk across the garden
in the footsteps of my shadow
See the lights out,
no one's home
In amongst the statues,
stare at nothing in
the garden moves
Can you help me?

Uit: *Three Imaginary Boys*, The Cure, 1979

Maak naar aanleiding van bovenstaande tekst een werkstuk waarin de strekking van de tekst tot uiting komt.

Je maakt drie verschillende twee- of driedimensionale studies waarin je jouw visie op de tekst laat zien.

Werk je beste studie verder uit in twee materiaalstudies.

Werk vervolgens je uiteindelijke idee uit in je eindwerkstuk.

Formaat: minimaal 30 cm³ of in overleg met de examinatoren.

Materiaal: naar eigen keuze in overleg met de examinatoren.

Bij de beoordeling wordt gelet op:

1. Voldoet het werkstuk aan de gestelde opdracht?
2. Heb je verschillende ideeën onderzocht en maak je die ideeën zichtbaar in het ontwerpproces?
3. Heb je een origineel idee gekozen?
4. Heb je de juiste beeldende middelen toegepast, zoals het juiste materiaal, techniek en de beeldende aspecten zoals vorm, compositie, ruimte, kleur, structuur?
5. Is het werkstuk goed afgewerkt?
6. Is jouw visie op de tekst herkenbaar in je werkstuk?

3. Alles hangt samen

Het leven bestaat uit verschillende ervaringen die elkaar beïnvloeden. In deze opdracht maak je een mobile: een hangend kunstwerk waarin onderdelen elkaar in evenwicht houden, maar elkaar ook kunnen verstoren.

Een mobile hoort bij kinetische kunst. Dat is kunst die beweegt, bijvoorbeeld door lucht, zwaartekracht of aanraking.

Ontwerp en maak een mobile waarin je minimaal vijf ervaringen uit jouw leven verwerkt, zoals een fijne herinnering, eigenschap, keuze of tegenstelling. Samen vertellen deze onderdelen jouw persoonlijke verhaal.

Maak minimaal twee studies waarin je de vorm en het geschikte materiaal voor de mobile onderzoekt.

Werk je uiteindelijke idee uit in een eindwerkstuk.

Formaat: minimaal 50 cm³ of in overleg met de examinatoren.

Materiaal: naar eigen keuze in overleg met de examinatoren.

Bij de beoordeling wordt gelet op:

1. Voldoet het werkstuk aan de gestelde opdracht?
2. Heb je verschillende ideeën onderzocht en maak je die ideeën zichtbaar in het ontwerpproces?
3. Heb je een origineel idee gekozen?
4. Heb je de juiste beeldende middelen toegepast, zoals het juiste materiaal, techniek en de beeldende aspecten zoals vorm, compositie, ruimte, kleur, structuur?
5. Is het werkstuk goed afgewerkt?
6. Vertelt de mobile in minimaal vijf onderdelen jouw persoonlijke verhaal?

4. Foto

Foto: J. Op den Kamp, Amsterdam, 2025

Op de afbeelding hierboven zie je een foto die te maken heeft met het thema Kunst en leven en dient als aanleiding en uitgangspunt voor jouw beeldende verwerking.

Waar inspireert de foto je toe? Laat dit zien in een werkstuk. Je bent vrij in je uitwerking maar het thema moet wel herkenbaar zijn in je eindwerkstuk.

Eerst maak je twee studies waarin je verschillende ideeën laat zien. Vervolgens maak je nog twee studies waarin je ook diverse materialen uitprobeert. Daarna werk je jouw uiteindelijke idee uit in een driedimensionaal eindwerkstuk.

Formaat: naar eigen keuze en in overleg met de examinatoren.

Materiaal: naar keuze in overleg met de examinatoren.

Bij de beoordeling wordt gelet op:

1. Voldoet het werkstuk aan de gestelde opdracht?
2. Heb je verschillende ideeën onderzocht en maak je die ideeën zichtbaar in het ontwerpproces?
3. Heb je een origineel idee gekozen?
4. Heb je de juiste beeldende middelen toegepast, zoals het juiste materiaal, techniek en de beeldende aspecten zoals vorm, compositie, ruimte, kleur, structuur?
5. Is het werkstuk goed afgewerkt?
6. Is het thema en de foto herkenbaar in je eindwerkstuk?

STAPPENPLAN TEKENEN / HANDVAARDIGHEID

INLEIDING

Hoe deel je deze examendag zo in dat je niet in tijdnood komt? Dit stappenplan geeft je een opzet. Je kunt deze dag 6 uur aan je examenopdracht werken, exclusief de 30 minuten pauze. Wanneer je pauze neemt en hoe lang, bespreek je met de examinatoren. Zij kunnen rekening houden met de pauzetijden die op de locatie gebruikelijk zijn. *De pauzetijd die hieronder wordt genoemd mag dus gewijzigd worden.* **LET OP:** Je mag een online device gebruiken om inspiratie op te doen of bronnen te raadplegen. Dit mag tot en met stap 5.

Lees het stappenplan eerst geheel door voor je begint.

TIJD	STAPPEN
9:00 - 09:15	1. ALLE OPDRACHTEN GOED LEZEN Lees ook de beoordelingscriteria die bij de opdrachten horen. Bij onduidelijkheden kun je een toelichting vragen.
9:15 - 9:45	2. SCHETSEN MAKEN Bewaar en nummer alle schetsen. Niets weggooien.
9:45 - 10:30	3. KEUZE MAKEN VOOR ÉÉN OPDRACHT Oriënteer je op deze ene opdracht.
10:30 - 11:00	4. VERDIEPING VAN DE SCHETSFASE Welke schetsen wil je verder uitwerken? Deze schetsen kun je gebruiken als inspiratie voor materiaalonderzoek, proefjes of prototypes.
11:00 - 11:30 (na je keuze doorwerken tot aan de pauze)	5. MAAK EEN KEUZE Kies het materiaal en de middelen; deze keuze gaat de basis vormen voor je eindwerkstuk. Nu ook het werkverslag Deel 1 (havo/vwo) invullen en inleveren bij de examinatoren. LET OP: na stap 5 moet je je online device inleveren bij de examinatoren. Je krijgt het tijdens het eindgesprek weer terug.
12:30 tot 13:00	Pauze
uiterlijk - 15:30	6. EINDOPDRACHT UITVOEREN Ben je klaar met je eindwerkstuk, vul dan het werkverslag Deel 2 (havo/vwo) of het werkverslag (vmbo) in.
vanaf 15:30 of eerder:	7. EINDGESPREK Het gesprek duurt bij voorkeur 10 minuten, maximaal 15 minuten. Alles laten zien, ook jouw digitale bronnen, schetsen, materiaalproefjes en prototype(s). In het gesprek geef je uitleg over je werkwijze en keuzes.

Uit te reiken
aan de kandidaat
bij de start van
het praktisch examen

Handvaardigheid praktisch examen

Naam kandidaat _____

Examenummer _____

Niveau (havo of vwo) _____

Procesbeschrijving, deel 1 en 2

Procesbeschrijving deel 1

Deel 1 vul je in zodra je met het eindwerkstuk gaat beginnen. Deel 2 vul je in nadat je klaar bent met het eindwerkstuk. Het ingevulde formulier en het eindwerkstuk lever je daarna in bij de examinerator(en).

1. Wat is het nummer (en de titel) van de gekozen opdracht?

.....

Met welke inhoud wil je in de uitwerking rekening houden? Of:
Hoe wil je de opdracht interpreteren?

2. Inhoud: ¹

.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Om dit te bereiken denk ik dat de volgende aspecten van belang zullen zijn:

a. Voorstelling: ²

.....
.....
.....
.....

Noot ¹ Beschrijf hier je inhoudelijke uitgangspunt(en) en/of het doel dat je gaat proberen te bereiken.
Ga, indien nodig, in op de te bereiken beeldende effecten en/of functie van je werk.

Noot ² Beschrijf hier welke voorstellingsaspecten van belang zijn voor de uitwerking van jouw ideeën.
Als je kiest voor een non-figuratieve uitwerking, werk hier dan jouw idee, inhoudelijk uitgangspunt en/of doel nader uit.

b. beeldende aspecten: ³

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

c. Materialen en technieken: ⁴

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Let op: ga verder op de volgende pagina.

Noot ³ Beschrijf hier welke beeldende aspecten van belang zijn voor de uitwerking van jouw ideeën.
Verantwoord je keuze door in te gaan op de relatie tussen inhoud en vormgeving.

Noot ⁴ Geef hier aan welke materialen en technieken je denkt te gaan gebruiken.
Verantwoord je keuze door in te gaan op de relatie met de inhoud.

Procesbeschrijving deel 2

Invullen nadat je het eindwerkstuk voltooid hebt.

4. Hoe heb je de opdracht uitgewerkt? ¹

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Noot ¹ Beschrijf in het kort het werkproces: in hoeverre heb je jouw ideeën kunnen verwezenlijken, je doel bereikt?
Waarop heb je gelet bij het onderzoek en de uitwerking; welke keuzes heb je hierbij gemaakt en waarom? Eventuele veranderingen in jouw uitgangspunten moet je hier nader verklaren.